

Borre Historielags oktobermøte den 17. fant sted på lagets tradisjonsrike eiendom, Bruserød gård. Vår lokalhistoriker, Anders Rønningen, var for anledningen hentet inn for å foredra om Borrehaugene, tilblivelse og historie. Innledningsvis slo Anders fast at nasjonalparken inneholder Nordeuropas største samling av graver fra historisk og førhistorisk tid og er derfor sterk kandidat til å komme på UNESCO's liste over verdens kulturarv. Slik sett, var det ikke uventet at Gjengangerens lesere i år kåret Borreparken som nr. 1 av kommunens severdigheter. Det har i lang tid vært tradisjon for å knytte gravhaugene til Ynglingeætten. Her veiet Snorre Sturlasons autoritet tungt, og historikerne bygget da sin oppfatning på forfatteren av Heimskringla. I dag er det sådd sterk tvil om dette synet; historikerne mener helst at dette er en konstruksjon fra middelalderen. Når Ynglingeætten så lenge har vært forbundet med Borrehaugene, skyldes det helst at «nasjonsbyggerne» i gravfeltet så et talende uttrykk for fordums rike historie.

Gravhaugene ligger jo som kjent nær sjøen. Tanken var vel at de besøkende skulle bli imponert over de monumentale byggverkene og straks forstå at de nå var kommet til et storslagent høvdingdømme. Danskene, som i perioder hadde herredømme over Viken, lot haugene plyndre, ikke for å hente utstyr og kostbarheter, men for å ødelegge områdets struktur og majestetiske inntrykk- som straff for lokale fyrsters oppsetsighet mot danene. Gravene ble hvilested for høvdinge /småkonger fra flere forskjellige ætter/ dynastier og vitner om betydelig makt i hele Viken. Det store funnet i 1852 («Borrefunnet») åpnet for ny viten om tidsrommet 600-900 e.Kr. Åpning av den store skipsgraven – én av i alt ni store hauger- ble dessverre ikke foretatt med nennsom hånd, og lite var også bevart av tre- og jernsaker. Funn av et rikt dekorert glassbeger har opprinnelse fra England eller Frankrike, og forgylte beslag til kjøre- og rideutstyr er ornamentert i s.k. «Borrestil». Ellers fant en bare beinrester av hest og hund. De utgravningene som senere har vært foretatt, har ikke gitt nevneverdige resultater utenom beinrester og rester av trekull. Med ny teknologi som C14-datering og georadar har en fått et mer presist bilde av feltets struktur. Uten et spadestikk har forskere f.eks. påvist en gildehall i området, og flere overraskelser kan ikke utelukkes.

Anders lekte med tanken på at det muligens kunne ha vært en kaupang i tilknytning til stedet og ville i så fall plassere den i Falkenstenområdet. Borre, med stor høvdingmakt bygget på jordbruk, vikingferder og handel, ville utvilsomt ha nytte av organisert virksomhet i en kaupang. Rett nok må dette være en påstand som foredragsholderen må stå for, men avgjort interessant og inspirerende var hans opptreden i historielaget, og han ble da også behørig takket av leder med gode ord og blomster. Neste møte i Borre Historielag er 13.november i Lokalhistorisk Senter med tema:»Horten verft fra 1969-1989».

Ref. ak.